

Цикл Уроків мужності

Тема уроку: Герої поряд: мужність українських військових на прикладі Надії Савченко

Мета уроку:

- **навчальна:** формування в учнів почуття патріотизму, любові до свого краю, народу та його історії; формування та розвиток мотивації, спрямованої на підготовку до захисту Вітчизни на прикладі подвигу геройв сьогодення;
- **виховна:** виховання громадянських почуттів, свідомої соціальної активності та відповідальності.

Форма проведення: розповідь з елементами довідок, повідомлень, бесіди.

Місце проведення: навчальна кімната.

Тривалість: 45 хвилин.

Хід уроку:

I. Організаційна частина.

II. Основна частина

Розповідь про цю мужню дівчину, справжнього патріота своєї Батьківщина я хочу розпочати словами ж самої Надії:

Я вірю в свій народ. Я вірю, що у нас дійсно чиста, гідна і славетна нація.

Небо Надія Савченко полюбила ще в дитинстві, коли літала з батьками до Криму. З тих самих пір вона мріяла про нього. Довго за різними довідниками шукала, в яких ВУЗах готують льотчиків. І знайшла – Харківський університет Повітряних сил України. Приїхавши подавати документи, почула від чоловіків з великими зірками на погонах: «У тебе є одна проблема – ти дівчина». На такі слова Надія відповіла досить різко і тут же почула: «Ах, ти ще й хамка. Все, до побачення». Після цього вона їздила в цей університет чотири роки поспіль. На КПП говорили: «В армії дівчат немає, тим більше в авіації». Але Надія відповідала: «Неправда, є». І на четвертий рік все ж домоглася прийому у генерала, який попередив: «Якщо хочеш вчитися, відслужи рік в армії».

Надія одразу ж пішла контрактником до Збройних сил України. (В перервах між спробами навчитися літати Надя освоїла професію модельєра-дизайнера і рік провчилася на факультеті журналістики Київського університету). Спочатку її відправили служити радисткою. Але така служба була не для неї. Вирішила, що ніде, крім як у десантних військах, не зможе

бути ближче до неба. І пішла проситися до командира десантного батальйону. Щоб від неї відчепитися, комбат сказав: «15 кілометрів полігону, з 15-кілограмовим рюкзаком десантника. Біжиш разом з хлопцями, по снігу. Якщо не відстанеш від них – візьму». «Добре», – відповіла Надя і через тиждень вже служила у Житомирському аеромобільному батальйоні.

На новому місці служби її намагалися посадити в штаб писати папірці, але вона добилася переведення в бойову роту. Ось так почала служити у десанті.

Разом з хлопцями, Надія долала багатогодинні марші, займалася рукопашним боєм, стріляла з різних видів зброї, стрибала з парашутом, вивчила всі тактичні дії підрозділу, а головне – ні від кого не відставала. Всі зрозуміли: вона – «своя».

Це була її перша маленька перемога на шляху до мрії. Але для того, щоб стати пілотом, цього було мало. Вона знову поїхала до Харкова, знову почула відмову: мовляв, не вистачає військового досвіду. Надя повернулась назад в Житомир, де проходила службу. Згодом дізналася, що її роту відправляють в Ірак.

У 2004 році вона разом з іншими миротворцями пішла служити до Іраку, де була стрільцем третьої роти 72-го окремого механізованого батальйону. Їздила на патрулювання, ходила в наряди, не очікувала ніяких поблажок. «Я не жінка, я – солдат», – не раз повторювала, коли хтось із хлопців намагався бути з нею джентльменом. Вона добре знала – сама вибрала таку професію, тому сама буде нести свій автомат.

В Іраку вона прослужила півроку. В батальйоні, крім неї, було ще 25 хлопців. «Я служила з ними як товариш, і поступово вони звикли сприймати мене саме так», – розповідала Надія. «На війні нікому нічого не доводила, просто виконувала свою роботу, щоб її не робили за мене інші». Не обійшлося і без курйозних випадків. Ось як про це згадує сама льотчиця: «В Іраку один араб поліцейський спочатку хотів купити мене за двох баранів – це у них така стандартна ціна за жінку. Потім мене хотів купити ще й принц Ес-Сувейри, вже за 50 тисяч доларів. Принц сватався серйозно – привозив мені на КПП троянди, фініки, золото. Я брала тільки троянди – щоб уважити людину. У підсумку комбат пояснив йому, що операція неможлива. Хоча я не пішла б за нього навіть за мільярд». «Найяскравіший спогад з війни – буря в пустелі, коли на відстані витягнутої руки вже нічого не видно», – романтично згадує льотчиця.

Після служби в Іраку Надія знову поїхала до Харкова поступати на льотний факультет і знову їй відмовили. Тоді вона вирішила звернутись до міністра оборони (на той час міністром оборони України був Анатолій Гриценко). Два місяці чекала своєї черги на прийом. Тільки після особистого дозволу міністра оборони дівчину прийняли на навчання.

Двічі її відраховували з університету як «непридатну до вильотів в якості льотчика», але вона двічі відновлювалась і в 2009 році все-таки закінчила університет вже не як льотчик-винищувач, а як штурман. Після закінчення університету проходила службу штурманом-оператором Mi-24 3-го окремого полку армійської авіації Повітряних сил України в місті Броди Львівської області. Має 170 годин нальоту і 45 стрибків з парашутом.

TCD

У вільний від служби час Надія любить займатись рукоділлям (декоративний дизайн, художній вітраж, вишивання, гончарство тощо).

Характер у дівчини різкий і на запитання, чи попадала вона у складні ситуації, Надія відповіла так: «Тільки в ті, які створювала собі сама. Адже я хочу бути не просто льотчиком, а військовим. У цивільній авіації могла б літати вже давно. Але тоді мое щастя було б неповним». А на запитання, яка її сокровенна мрія, відповіла: «Я хочу тільки літати. І хоча всі кажуть, що це неможливо, знаю, що мій політ ще просто не настав, він попереду. Мій справжній політ – бойовий».

Коли розпочався збройний конфлікт на сході України, Надія, під час відпустки, поїхала туди добровольцем і служила бійцем в батальйоні «Айдар». При цьому залишалася діючим офіцером ЗСУ.

Мати Надії – Марія Савченко розповідає про доньку: «Як вона йшла, я казала: «Надю, зупинись!». «Мамо, ти нас виростила патріотами, я маю захищати свою державу».

Батальйон «Айдар» дислокувався біля селища Щастя, що в Луганській області. На той час до Надії приїхала її рідна сестра – Віра Савченко. Допомагала чим могла. Вранці, 18-19 червня Надя (позивний «Куля») отримала інформацію про те, що будинок, в якому розташувались наші розвідники, обстрілюється противником, є поранені. Вони з сестрою негайно сіли в машину і поїхали за постраждалими. Слідом за ними повинен був виїхати один з підрозділів батальйону. Сестра встигла зробити дві ходки, вивозячи поранених бійців, а Надя з екіпажем БТРа відправилися до будинку

за іншими пораненими. Але проскочивши потрібний поворот, хлопці нарвалися на засідку. Їх обстріляли, а БТР вивели з ладу. Надія і її бойові товариши отримали поранення. Вони забарикадувались в якомусь будинку і до останнього відстрілювалися. Їм на допомогу кинулися десантники. Але сили були нерівними, боеприпаси закінчилися. Противник почав кидати гранати. Коли приїхала допомога, Надю, двох її товаришів і поранених бійців взяли в полон.

19 червня в мережі набув поширення відеозапис, у якому Н. Савченко, прикута наручниками до труби, гідно й сміливо відповідає під час допиту:

– Надіє Вікторівно, скільки зараз знаходиться проти нас сил, які, що Ви можете розповісти?

– Ви гадаєте, я це знаю? Я думаю, вся Україна. (оригінальний текст рос.).

8 липня стало відомо, що Надія Савченко перебуває під вартою в Росії у слідчому ізоляторі міста Воронежа. Дуже швидко була сфабрикована справа про неї. За версією Слідчого комітету Росії, вона начебто перетнула українсько-російський кордон сама, під виглядом біженки, без документів, і була затримана на території РФ. Російська влада підозрює Савченко у причетності до загибелі на сході України двох журналістів Всеросійської держтелерадіокомпанії — Ігоря Корнелюка і Антона Волошина. За версією ж українських силовиків – російські журналісти надавали інформаційний

супровід одній із груп терористів і загинули, потрапивши під обстріл біля містечка Щастя 17 червня.

Сам адвокат Н. Савченко Марк Фейгин повідомив у Твіттері «...Надія Савченко попала в полон до луганських (бойовиків) ще до загибелі російських журналістів. В застінках абсолютно невинна людина» (оригінальний текст рос.).

Того ж дня, 8 липня, Президент України Петро Порошенко надав розпорядження Міністерству закордонних справ та Генеральній прокуратурі України вжити заходів щодо повернення Надії Савченко, «захопленої терористами» та «незаконно вивезеної до Російської Федерації», в Україну. (Розпорядження Президента України № 951/2014-рп «Про невідкладні заходи щодо повернення в Україну громадянки України Надії Савченко»).

9 липня створено сайт, присвячений Надії Савченко, який закликає всіх, від кого це залежить, допомогти у її звільненні – <http://savesavchenko.tsn.ua/>.

10 липня відбулося засідання апеляційного суду. Однак до остаточного рішення на ньому не дійшли і призначили нове засідання за тиждень. Саме засідання проходило в закритому режимі.

16 липня консул України в Росії Геннадій Брескаленко зустрівся з Надією Савченко після дев'яти відмов з боку російської сторони у відвідуванні арештантки. За словами льотчиці, терористи відвезли її в Луганськ, а звідти з мішком на голові перевезли до Красного Луча. Вже звідти доправили до міста Богучар Воронезької області РФ.

21 серпня Президент України Петро Порошенко нагородив українську льотчицю, старшого лейтенанта Збройних сил України Надію Савченко орденом «За мужність» III ступеня. Відзнаку льотчиці присвоєно «За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі, високопрофесійне виконання службового обов'язку», зазначається в Указі Глави держави.

Також Надії Савченко було передано листа від Петра Порошенка, в якому він підкреслив, що ім'я української льотчиці стало символом боротьби для українців у всьому світі. Він також запевнив Надію, що робиться все можливе для визволення її із полону. «В найкращому місці Києва – на Майдані Незалежності ми стоятимо поруч, святкуючи перемогу! Україні потрібна Надія», – зазначив Президент. Надія Савченко відповіла на лист Петра Порошенка. Українська геройня написала, що сподівається на те, що на українській землі нарешті запанує мир і вона вірить, що у Порошенка це вийде. «Я вірю в Майдан, в свій народ! І в перемогу», – написала Надія. Глава держави робить все, щоб залучити увагу міжнародного співтовариства до справи Надії Савченко.

27 серпня, в Советському районному суді м. Воронежа розпочався розгляд справи української льотчиці Надії Савченко. Надія на судове засідання прийшла у футболці з намальованим на ній різnobарвним тризубом. Суд прийняв рішення продовжити арешт Надії на два місяці – до 30 жовтня 2014 р.

Вся українська спільнота з замирянням серця спостерігає за подальшою долею нашої Героїні. В різних містах України люди приходять до посольства РФ з вимогою – негайно звільнити Надію з полону, в знак підтримки Надії проводяться масові акції, волонтери і просто небайдужі підтримують її сім'ю.

Харківські рукодільниці також вирішили підтримати рідних льотчиці Надії Савченко. Вони вишили три вишиванки для сестер Віри та Надії, а також для їхньої матері – Марії Іванівни Савченко. За словами харків'янок, роблячи вишиванки, вони хотіли підтримати сестру і маму української полонянки, які живуть у Києві. Розробка і сам процес у них зайняв близько тижня, після чого ексклюзивні вишиванки передали сестрі Надії, а вона вже відвезла її матері.

Розповідь про мужню українську льотчицю я хочу закінчити також словами Надії:

ІІ. Заключна частина

А що ми, діти, можемо зробити для підтримання нашої Героїні?

Діти називають свої варіанти відповіді – посадити калину або вербу (символи України), зайти на сайт Надії Савченко – <http://savesavchenko.tsn.ua/>.

та поділитись цією інформацією, щоб про несправедливість дізнався весь світ тощо.

Використані Інтернет-джерела:

- [http://espresso.tv/;](http://espresso.tv/)
- [https://ru.wikipedia.org/wiki/;](https://ru.wikipedia.org/wiki/)
- [http://president.gov.ua/;](http://president.gov.ua/)
- [http://24tv.ua/;](http://24tv.ua/)
- [http://www.volynpost.com/news/;](http://www.volynpost.com/news/)

<http://fakty.ua/183724-sestra-nadezhdy-savchenko-rasskazala-faktam-podrobnosti-pleneniya-otvazhnoj-letchicy-separatistami>;

<http://www.president.gov.ua/news/31063.html>;

<http://intvua.com/news/100108>;

<http://tsn.ua/ukrayina/nadiya-savchenko-krasche-pomerti-v-ukrayini-nizh-zhiti-v-rosiyi-dokument-359541.html>;

<http://fakty.ua/187343-mama-nadezhdy-savchenko-snovy-rossijskih-materej-otpucshennye-nashimi-vlastyami-uzhe-domu-i-ya-hochu-videt-domu-svoju-doch>